

Pogled v nekoč za boljši danes

Fotografska razstava Skrita dediščina: Portreti stoletij v Okroglem stolpu Loškega gradu je svojevrsten pogled v preteklost arhitektke in fotografinje Jane Jocif v sodelovanju s kustosinjo umetnostno zgodovinarico Nino Misson.

Igor Kavčič

Vse se je začelo nekoč davno. V enem preteklih stoletij. Okrogli stolp Loškega gradu je skupaj s celotnim grajskim kompleksom čudovit »preživelec« stoletij in v njih generacij njegovih uporabnikov, z njimi pa tudi dogodkov in vsebin, ki so pisali njegovo zgodovino. V zadnjih letih prostor okroglega ostenja postaja razstavni prostor, lani so ga v Loškem muzeju vsebinsko revitalizirali in v njem predvideli letošnjo razstavno dejavnost.

Aktualna fotografska razstava Skrita dediščina: Portreti stoletij preteklost postavlja v kontekst s sedanostjo, saj je avtorica fotografij Jana Jocif v fotografski objektiv beležila podobe arhitekture in s tem na neki način tudi ostankov nekdanjega življenja v izbranih starih stavbah, v podobi, kakršno te kažejo danes oziroma so jo še do nedavnega rušenja.

Ustvarjalne moči je pri pripravi razstave Jana Jocif združila z umetnostno zgodovinarico Nino Misson. Poznata se že dolgo in slednja tako po strokovni kot osebni plati dobro pozna bogato desetletno ustvarjalno delova-

Nina Misson in Jana Jocif na razstavi fotografij Skrita dediščina: Portreti stoletij / Foto: Igor Kavčič

nje na področju fotografije prve, obe pa sta tudi Škofjeločanki, ki cenita in spoštujejo kulturno dediščino v vseh njenih razsežnostih, še posebno pa ju navdihujejo potovanja v preteklost, kot smo jim priča na tokratni razstavi.

Na samostojni fotografski razstavi se namreč Jocifova v petih serijah z 52 fotografijami predstavlja s tema kulturne dediščine in njenega (ne)ohranjanja. »Vsi predstavljeni spomeniki, od katerih so nekateri registrirani, drugi ne, so primeri stavbne dediščine na Loškem. V fotografsko oko ujeti svetovi zapuščenih prostorov razkrivajo zgodbe, ki jih pišejo stoletja stare stavbe, hiše, domovi. Podobe so pravzaprav intimni portreti prostorov, v katerih se je nekdaj prebivalo, danes pa nemo samevajo, se sesedajo sami vase in čakajo ali na propad ali na rešitev,« uvodoma poudarja kustosinja razstave Nina Misson, ob tem pa Jana Jocif – kot fotografinja se je obravnavanja stavbne kulturne dediščine učila od arhitektov in fotografov Toneta Mlakarja in Petra Pokorna – dodaja, da se je vse začelo leta 2015, ko ji je ob neki razstavi v Uršulinskem samostanu uspelo fotografirati že od kon-

SIMFONIČNI ORKESTER JESENICE
vabi na koncert

MLADOST S PLESOM IN GLASBO

s solisti: Baletni oddelek Glasbene šole Jesenice,
Tina Bučar in Eva Kramar, violina

program: *IPAVEC* MERKU * ZUPANČIČ*
BEETHOVEN* HESS* MONTI*

dirigentka: Natalija Šimunović

koreografije: Jerneja Omahen Razpotnik,
Mateja Mlakar in Maja Repe.

JESENICE, GLEDALIŠČE TONETA ČUFARJA
petek, 3. junija 2022, ob 18.30

CENA VSTOPNIC 10 EUR, PRODAJA EVENTIM (Petrol, Arriva – Titova 18)

KRANJSKA GORA, DVORANA VITRANC
petek, 10. junija 2022, ob 18.30

CENA VSTOPNIC 10 EUR, PRODAJA EVENTIM (Petrol, TIC Kranjska Gora)

ca osemdesetih let prejšnjega stoletja prazne in zapuščene prostore. Samostan je bil kasneje tudi tema njene diplomske naloge na Oddelku za arhitekturo.

Na razstavi je serija iz samostana tudi najobsežnejša. Medtem ko njegova notranjost s svojim duhom preteklosti zagotovo uspe očarati vse Jani in Nini sorodne duše, pa nekatere na razstavi predstavljene hiše svoj zadnji videz kažejo le še na fotografijah, saj so nedolgo tega že bile porušene. Kot poudarja Missonova, se je z vprašanjem, kaj je vredno ohranjati in kaj ne, včasih težko spopasti in odgovor je neredko nejasen, prave ali izvedljive rešitve pa vedno ni. »Zato je delo Jane Jocif tako pomembno, saj hkrati beleži in opozarja na prisotnost kulturnih spomenikov, ki so v nekaterih primerih prepuščeni sami sebi.«

Podobam iz samostana v nadaljevanju sledijo še štiri serije, in sicer Završnk, zapuščena stara domačija v Stanišah, že porušeni hiši, prva v predmestju Škofje Loke na Fužinski ulici, druga pa v Poljanah nad Škofjo Loko. Namensko za razstavo je Jana Jocif letos fotografirala še Starološki grad, kulturni spomenik državnega pomena, ki bo, kot kaže, v prihodnje le dočakal temeljito prenovo.

V vseh petih serijah spoznavamo stavbno preteklost nekoliko drugače. Fotografinja se z izjemnim občutkom loteva posameznih arhitekturnih detajlov v objektih, hkrati pa vzpostavlja vzdušje nekdanjega življenja v njih. Fotografira tisto, kar oko slehernika običajno spregleda. »Moje fotografije niso zgolj dokumentarni zapisi stanja v določenem prostoru, bolj so čustveni zapisi tistega, kar vidim in tudi občutim. Patina starega, kar me vselej pritegne, pa na primer pritajena svetloba – zapuščeni objekti namreč nimajo razsvetljave –, ki oblikuje prostor, seveda ob različnih delih dneva drugače. To je tisto, kar

”

Aktualna fotografska razstava Skrita dediščina: Portreti stoletij preteklost postavlja v kontekst s sedanostjo, saj je avtorica fotografij Jana Jocif v fotografski objektiv beležila podobe arhitekture in s tem na neki način tudi ostankov nekdanjega življenja v izbranih starih stavbah, v podobi, kakršno te kažejo danes oziroma so jo še do nedavnega rušenja.

želim, da se zrcali na mojih fotografijah,« med drugim pove Jana Jocif, ki je Missonovi iz bogatega arhiva več sto fotografij pomagala tudi izbrati dela za razstavo.

»Jana je perfekcionistka. Njeni posnetki niso naključni in zgolj v dokumentarni namen, ampak so skrbno

izdelane kompozicije, uravnotežene, Jana vseskozi upošteva zlati rez, odlično pozna klasične renesančne proporce ... Vsaka fotografija stoji sama zase,« poudarja kustosinja razstave in dodaja: »V prisposodbi bi lahko dejala, da sem na voljo imela pušeljce stotih vrtnic izmed katerih sem morala izbrati pet najlepših, kar je bil zame nedvomno izziv.« Fotografije vsekakor ponujajo tudi svojevrsten estetski izziv za gledalca. Nas pogled na kose mesa, pripravljene za zamrzovalno skrinjo, ki so na stari mizi, šokira ali nam pove, da prostor v stari hiši, kjer nihče več ne prebiva, še vedno služi nekemu namenu; je čudovito ozko stopnišče romantični pogled v preteklost ali zgolj nekaj, kar danes nima več prave funkcije ...

Pri postavitvi dodaten čar vsaki od petih serij daje uvodna fotografija, postavljena v star leseni okvir, seveda pa je vsakemu objektu dodan tudi zapis z osnovnimi podatki o njem. Razstavo sta oblikovala Luka Kravanja in Anamarija Ludvik iz Kolektiva DVA.

Na razstavi tako v ospredje ne stopa le zgodba neke posamezne hiše in prostorov v njej, ampak v mojstrskih detajlih lahko prepoznavamo tudi likovne elemente, ki jih ponujajo v povsem estetske užitke. Jana Jocif zna oboje, pogledati v preteklost in ob tem plemeniti lastne in naše misli v aktualnem času. Še ves maj.

 OPTIKA OMAN

SPECIALISTI ZA OČALA IN KONTAKTNE LEČE
že od leta 1993

STROKOVNI PREGLEDI VIDA
ponedeljek–petek od 8. do 18. ure

Kidričeva cesta 3, Škofja Loka
Tel.: 04 511 17 16
optika.oman@gmail.com

**SONČNA OČALA
Z DIOPTRIJO**

98€*

* velja za leče
do 6 dpt oz. do 4 dpt
z do 2 dcy l v ø65.